

Het statiegeldsysteem: een door de wet vastgelegde 'kringloopfinanciering'

Het statiegeldsysteem is bij wet geregeld en draait op twee belangrijke geldstromen. Een deel komt van de plastic flesjes en blikjes die mensen niet inleveren. Een tweede deel komt van de producenten (merken) en importeurs die deze verpakkingen op de markt brengen.

Met dat geld worden de kosten betaald voor het plaatsen en onderhouden van innamepunten in supermarkten en op andere plekken, het ontwikkelen van nieuwe vormen van inname (denk aan 'bulkinnepunten' en retourshops), het transport van de lege plastic flesjes en blikjes, en het sorteren, tellen en recyclen ervan. Ook worden publiekscampagnes hiervan betaald.

Het statiegeld dat consumenten niet terugvragen, wordt dus volledig ingezet om het statiegeldsysteem goed te laten draaien. Net als in andere Europese landen is deze 'kringloopfinanciering' van het systeem ook zo bij wet geregeld. Het is dus niet dat zo het niet-uitbetaalde statiegeld ergens opgepot staat te wachten: dat statiegeld wordt besteed aan de reguliere kosten van het systeem en aan verdere verbeteringen.

In de afgelopen vijf jaar is op deze manier ruim 600 miljoen euro geïnvesteerd en uitgegeven aan het statiegeldsysteem. Daarmee worden in Nederland jaarlijks inmiddels zo'n 3,6 miljard statiegeldverpakkingen ingenomen, getransporteerd, en verwerkt tot hoogwaardige nieuwe grondstoffen die weer worden gebruikt om nieuwe plastic flesjes en blikjes van te maken.

Er is inmiddels
meer dan
€600 miljoen
geïnvesteerd
in het statiegeld-
systeem

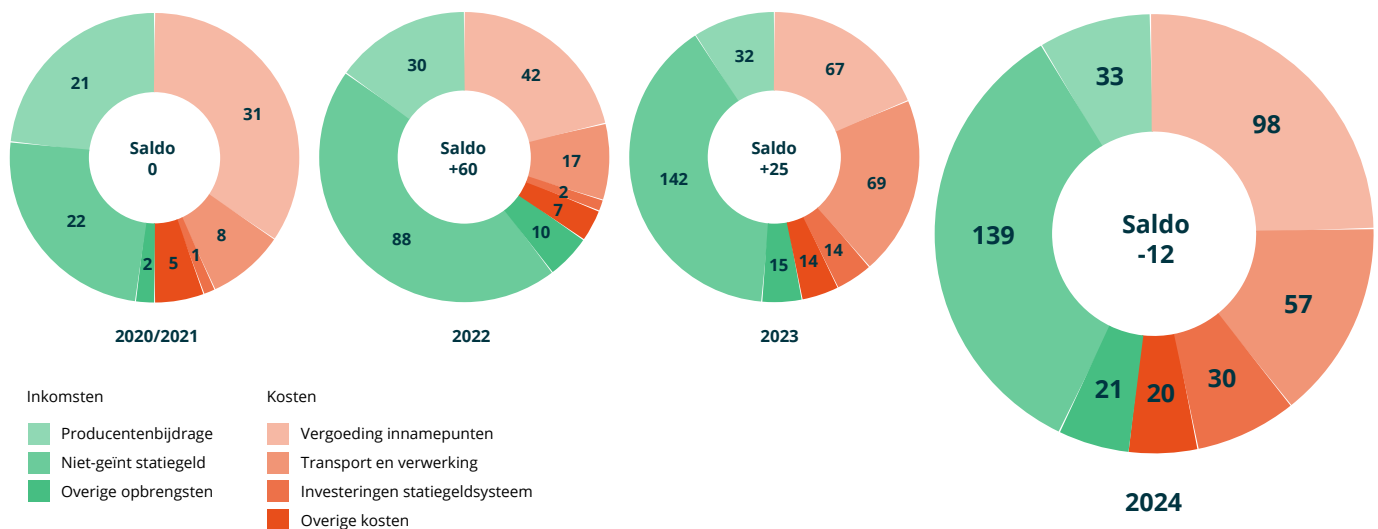
Inkomsten en kosten zijn in balans

Ter illustratie: in 2024 kwam er in totaal zo'n €193 miljoen aan inkomsten binnen. De grootste bron was het niet-geïnde statiegeld (€139 miljoen), gevolgd door de bijdragen van producenten en merken (€33 miljoen).

Aan de kostenkant ging het meeste geld van de in totaal €205 miljoen naar de vergoeding voor innamepunten (€98 miljoen), en naar transport en verwerking (€57 miljoen). Daarnaast zijn ongeveer €30 miljoen aan kosten gemaakt voor de verdere uitbouw van het statiegeldsysteem, en ging €20 miljoen naar campagnes, educatie en organisatiekosten. Per saldo draaide het systeem in 2024 met een tekort van €12 miljoen. In 2025 loopt dat tekort naar verwachting verder op naar €20 miljoen. In de voorgaande jaren zag de balans tussen inkomsten en kosten er als volgt uit:

Inkomsten en kosten statiegeldsysteem (2020-2024)

in miljoen euro

De verhouding tussen inkomsten en kosten verschuift met de jaren

De inkomsten en kosten van het statiegeldsysteem zijn dus niet elk jaar precies in balans, en dat is ook logisch. In de eerste jaren lag het inzamelingspercentage nog relatief laag, waardoor er meer niet-geïnd statiegeld binnenkwam. Naarmate meer mensen hun plastic flesjes en blikjes inleveren, nemen die inkomsten af. En dat terwijl juist extra inspanningen en investeringen nodig zijn om de laatste procenten tot de 90% binnen te halen. Een deel van die kosten wordt opgevangen met het opgebouwde saldo uit de eerdere jaren. Daarnaast is de producentenbijdrage inmiddels verhoogd, zodat het systeem ook in de komende jaren duurzaam kan blijven draaien.

Inkomsten en kosten van het statiegeldsysteem sinds 2021

in miljoen euro

